

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

17 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Elena Covalenco și Vladimir Timofti,

a examinat în ședință închisă recursul avocatului Frecăuțanu Iuri declarat împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 20 septembrie 2013, privind prelungirea măsurii preventive - arestul pe un termen de 90 zile în privința lui Țurcanu (Cazacu) Tudor.

Procedura de citare legal îndeplinită.

Avocatul Iu.Frecauțanu și inculpatul au solicitat admiterea recursului în sensul declarat.

Procurorul S.Crijanovschi s-a pronunțat pentru respingerea recursului ca fiind neîntemeiat.

Colegiul penal asupra recursului,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Fălești din 31 martie 2010, procesul penal de învinuire a lui Țurcanu (Cazacu) Tudor în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal a fost încetat, pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii, ci constituie o contravenție administrativă, prevăzută de art.78 alin.(2) Cod contravențional, cu încetarea procedurii contravenționale, în legătură cu expirarea termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.

Măsura preventivă – arestul aplicată lui Țurcanu (Cazacu) Tudor a fost revocată.

Totodată, prin sentința dată a fost condamnat Cazacu Igor în baza art.151 alin.(4) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.79 Cod penal, la 240 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

2. Împotriva sentinței a declarat apel acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie condamnați în baza art.151 alin.(4) Cod penal - Cazacu Igor, cu aplicarea prevederilor art.70 alin.(3) Cod penal, la 7 ani și 5 luni închisoare și Cazacu Tudor - la 11 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 ianuarie 2011, a fost respins, ca nefondat, apelul procurorului, cu menținerea sentinței.

4. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul Ghenadie Eremciuc, care a solicitat casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare, pe motiv că probele administrate confirmă participarea inclusiv și a lui Cazacu Tudor la săvârșirea infracțiunii incriminate.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 13 martie 2012, a fost admis recursul procurorului, casată decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță, pe motiv că instanța de apel nu a apreciat probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

6. Prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 iulie 2012, a fost admis demersul procurorului, dispunându-se arestarea lui Țurcanu (Cazacu) Tudor pe un termen de 30 de zile, cu decurgerea termenului arestului din momentul reținerii.

Concomitent, a fost dispusă anunțarea în căutare a lui Țurcanu (Cazacu) Tudor, investigațiile de căutare fiind puse în sarcina Comisariatului de Poliție Făleşti.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a invocat că datorită faptului că inculpatul nu s-a prezentat în ședințele instanței de apel din 25.04.2012, 30.05.2012, 20.06.2012 și 11.07.2012 fără a invoca motivele neprezentării sale și locul aflării lui nu este cunoscut, acesta nu se află pe teritoriul localității de domiciliu, fapt confirmat prin rapoartele organelor cărora li s-a ordonat aducerea silită în ședința de judecată a lui Țurcanu (Cazacu) Tudor, în legătură cu ce se impune necesitatea aplicării măsurii preventive inculpatului sub formă de arest preventiv, pentru a se asigura buna desfășurare a procesului penal și a nu tergeversa examinarea cauzei.

7. La 04 iunie 2013 inculpatul Țurcanu (Cazacu) Tudor, în baza dosarului de căutare a fost reținut (f.d.98, v.2).

8. Prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 iunie 2013, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea avocatului Frecăuțanu Iuri privind revocarea măsurii preventive aplicate lui Țurcanu (Cazacu) Tudor, cu menținerea măsurii preventive sub formă de arest preventiv.

9. La data de 20 iunie 2013, procurorul, a înaintat demers de a fi prelungit termenul ținerii sub arest a lui Țurcanu (Cazacu) Tudor cu 90 zile, invocând că inculpatul ar putea să se ascundă de instanța de judecată, deoarece anterior a fost anunțat în căutare, să influențeze martorii pe caz, care indică direct la comiterea faptei infracționale de către inculpat.

10. Prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 iunie 2013, a fost admis demersul procurorului și prelungită măsura preventivă în privința lui Țurcanu (Cazacu) Tudor - arestul pe un termen de 90 zile, adică până la 02 octombrie 2013.

11. Ulterior, prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 septembrie 2013, a fost admis demersul procurorului și prelungită măsura preventivă – arestul în privința lui Țurcanu (Cazacu) Tudor pe un termen de 90 zile, adică până la 31 decembrie 2013.

12. Împotriva încheierii date a declarat recurs avocatul Iuri Frecăuțanu, solicitând casarea acesteia, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatul să fie eliberat din stare de arest, invocând că prin sentința primei instanțe inculpatului i-a fost revocată măsura preventivă - arestul, dînsul a participat la examinarea cauzei atît în prima instanță, cît și instanța de apel, iar în instanța de recurs care a restituit cauza la rejudicare aceleiași instanței de apel nu a fost prezent, deoarece nu a cunoscut și nici nu a primit înștiințare, cu privire la examinarea cauzei, iar dînsul neavînd interdicții de a părăsi țara, din motivul că la locul de domiciliu nu își găsea de lucru, împreună cu familia a plecat peste hotarele țării; instanța prelungindu-i măsura preventivă cu încă 90 de zile, nu a respins argumentele aduse de apărător, neconstatînd careva temeieri rezonabile ce ar justifica menținerea inculpatului în stare de arest, iar argumentul invocat de instanță, precum că acesta poate să se ascundă de judecată și să influențeze martorii pe caz, sînt nejustificate și contravin normelor naționale și celor ale Convenției.

13. Judecînd recursul avocatului în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi respins din următoarele considerente.

Efectuînd controlul judiciar al legalității și temeinicia aplicării în privința lui Țurcanu (Cazacu) Tudor a arestării preventive, în baza materialelor prezentate, se relevă că Colegiul penal al Curții de Apel Bălți a ținut cont în deplină măsură de prevederile art.176, 185, 186 Cod de procedură penală.

Conform art.311, 312, 329, 416 Cod de procedură penală, instanța de apel, deliberînd asupra apelului, dacă este necesar, poate hotărî aplicarea dispozițiilor privitoare la măsurile preventive. În cazul prelungirii termenului arestării preventive, hotărîrea instanței

poate fi atacată, în termen de 3 zile, în instanța ierarhic superioară cu recurs, pentru efectuarea controlului judiciar al legalității deciziei respective.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

După cum rezultă din materialele dosarului, inculpatul Țurcanu (Cazacu) Tudor este învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin. (4) Cod penal, sancțiunea căruia prevede pedeapsa cu închisoarea pe un termen mai mare de 2 ani.

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, examinând demersul procurorului privind prelungirea arestului preventiv cu 90 de zile în privința lui Țurcanu (Cazacu) Tudor, în mod corect a concluzionat asupra faptului că motivele invocate de procuror în demersul cu privire la prelungirea măsurii preventive arestul preventiv sînt legale și întemeiate.

În opinia instanței de recurs, instanța de judecată just a constatat că sînt întrunite toate condițiile legale enunțate supra, necesare prelungirii arestului preventiv în privința lui Țurcanu (Cazacu) Tudor din punct de vedere al dreptului intern, și anume, există motive verosimile de a bănuși că inculpatul a săvârșit o infracțiune pentru care legea prevede o pedeapsă privativă de libertate, aceasta fiind considerabil mai mare de 2 ani.

În acest context, instanța de apel întemeiat s-a referit și la faptul că, prelungirea arestului preventiv față de Țurcanu (Cazacu) Tudor, este oportună și din motiv că din actele cauzei rezultă riscul sporit de dispariție a inculpatului, astfel acesta a fost reținut la 04.06.2013 în baza încheierii de anunțare a lui în căutare din motivul neprezentării în instanța de judecată și lipsei lui la locul de domiciliu.

Astfel spus, instanța de apel corect a statuat că temeiurile invocate de procuror corespund cerințelor legislației în vigoare prevăzute la art.186 Cod de procedură penală.

Aspectele invocate mai sus se circumscriu cerințelor Curții Europene pentru Drepturile Omului, fiind conforme caracterului detenției preventive, în sensul că detenția este justificată doar dacă se face dovadă că asupra procesului penal planează *cel puțin unul dintre următoarele pericole*, care trebuie apreciate în concret pentru fiecare caz în parte:

- pericolul de săvârșire a unor noi infracțiuni;
- pericolul de distrugere a probelor;
- riscul presiunii asupra martorilor sau pericolul de dispariție a inculpatului.

Afirmațiile apărătorului, precum că inculpatul nu ar putea să se ascundă de la prezentarea în instanțele de judecată, nu ar avea posibilitatea să influențeze martorii, sînt neîntemeiate, deoarece s-a constatat că acesta încă în perioada examinării cauzei în instanța de apel și-a schimbat familia din Cazacu în Țurcan, fapt despre care nu a înștiințat instanța și a plecat peste hotarele țării.

În ce privește argumenetele recurentului, precum că inculpatul nu a cunoscut despre faptul examinării cauzei în instanța de recurs, Colegiul le consideră neîntemeiate, pe motiv că în materialele cauzei sînt prezente avizele de primire a înștiințării instanței de recurs din care rezultă că acestea au fost recepționate la data de 12 ianuarie 2012 și 20 februarie 2012 (f.d.464, 471, v.1). Mai mult că, în instanța de recurs inculpatul a indicat că dînsul a plecat peste hotarele țării la 03-05 martie 2012, adică în perioada cînd cauza se examina la recursul procurorului în instant de recurs.

Referitor la argumentul recurentului că nu ar exista temeiuri legale de prelungire a mandatului de arest în privința inculpatului, Colegiul menționează că conform art.186 alin.(8) Cod de procedură penală, după trimiterea cauzei în instanța de judecată, termenul judecării cauzei cu menținerea inculpatului în stare de arest, din ziua primirii cauzei în instanța de judecată și pînă la pronunțarea sentinței, nu poate depăși 6 luni, dacă persoana este învinuită de săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa maximă de

pînă la 15 ani închisoare și 12 luni, dacă persoana este învinuită de săvîrșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa maximă de pînă la 25 de ani închisoare sau detențiune pe viață.

Inculpatul este învinuit în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal, care prevede pedeapsa de la 8 la 15 ani închisoare, și în temeiul art.16 Cod penal face parte din infracțiunile deosebit de grave.

Colegiul penal menționează că prelungirea termenului de menținere în stare de arest prin încheierea atacată nu contravine prevederilor art.176, 186 Cod de procedură penală, deoarece cumulul de circumstanțe avute în cauză, schimbarea familiei de către inculpatul fără ca acesta să anunțe instanța de judecată care examina cauza și plecarea lui peste hotarele țării, neprezentarea lui în instanța de recurs fiind legal citat și în ședințele instanței de apel din 25.04.2012, 30.05.2012, 20.06.2012 și 11.07.2012, face ca acestea să fie considerate ca temeiuri de a fi menținută starea de arest a acestuia.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal conchide că instanța de apel corect a aplicat normele de procedură la prelungirea arestului preventiv în privința inculpatului Țurcanu (Cazacu) Tudor, astfel nefiind stabilite careva încălcări ale normelor legale de natură să afecteze hotărîrea adoptată și, din aceste considerente, lipsesc motive pentru casarea încheierii legal adoptate în cauză.

Prin urmare, instanța de recurs concluzionează că recursul avocatului urmează a fi respins, ca fiind neîntemeiat.

14. În conformitate cu prevederile art.art.312 alin.(5) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Respinge recursul declarant de către avocatul Frecauțanu Iuri în numele inculpatului Țurcanu (Cazacu) Tudor împotriva încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 septembrie 2013, ca fiind neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă la data adoptării.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Elena Covalenco

Vladimir Timofti